

ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА  
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ  
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

циклу професійної підготовки (варіативна частина)

**Психологія особистості**

Для підготовки фахівців  
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти  
галузі знань: 05 Соціальні та поведінкові науки  
спеціальності: 053 Психологія (1 курс)  
за освітньо-професійної програмою:  
Психологія

Житомир – 2016-2017

Методичні рекомендації до навчальної дисципліни “Психологія особистості” для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань: 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності: 053 Психологія складена для реалізації освітньо-професійної програми: Психологія (1 курс).

**РОЗРОБНИКИ:**

кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної та практичної психології **Савиченко О.М.,**

кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної та практичної психології **Тичина І.М.,**

кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної та практичної психології **Загурська І.С.**

Методичні рекомендації затверджені на засіданні кафедри соціальної та практичної психології

“09” червня 2016 року, протокол №10.

Схвалено методичною комісією соціально-психологічного факультету

“14” червня 2016 року, протокол № 7

## **Мета та завдання навчальної дисципліни, програмні результати навчання**

Основною **метою** викладання дисципліни «Психологія особистості» є ознайомлення студентів з основними положеннями психологічних теорій особистості.

### **Завдання:**

1. Ознайомлення із загальними підходами до вивчення теорій особистості.
2. Ознайомлення із основними положеннями та сферами застосування глибинної психології
3. Ознайомлення з поглядами на поведінку людини представників гуманістичного та екзистенціального напрямків.
4. Ознайомлення з основними положеннями та дослідження, які проводились в когнітивному та соціально-когнітивному напрямку.
5. Вивчення наукових традицій у вітчизняній психології.
6. Ознайомлення з основними психологічними школами у вітчизняній та зарубіжній психології.

### **Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач (відповідно до ОП)**

#### ***Загальні компетентності (ЗК)***

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях професійної діяльності.

#### ***Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)***

- Вміння критично аналізувати і узагальнювати психологічну інформацію, отриману з різних джерел.
- Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

### **Програмні результати навчання (ПРН відповідно до ОП)**

- Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.
- Ілюструвати прикладами закономірності та особливості функціонування та розвитку психічних явищ.
- Здійснювати пошук інформації з різних джерел для вирішення професійних завдань в т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.
- Демонструвати відповідальне ставлення до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин, 4 кредити ЄКТС.

## МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота є невід'ємною складовою вивчення навчальної дисципліни. Вона здійснюється за такими напрямками:

- підготовка теоретичних питань до практичних занять;
- виконання практичних завдань до лабораторних занять;
- конспектування першоджерел;
- виконання індивідуальних (професійно-орієнтованих) завдань;
- підготовка до підсумкових модульних робіт;
- підготовка до заліку.

**Підготовка теоретичних питань до практичних занять** передбачає опрацювання питань теми практичного заняття. Ці питання могли як розглядати під час лекції, так і виноситися на самостійне опрацювання.

*Алгоритм підготовки.*

- Визначте питання для підготовки (Ви маєте розглянути усі питання, зазначені у плані практичного заняття).
- Візьміть у бібліотеці університету (читальному залі або на кафедрі) джерела, зазначені у списку основної літератури до заняття. При підборі літератури Ви можете користуватися бібліотечними каталогами (алфавітним, предметним або систематичним).
- Визначте розділи (теми або параграфи), у яких розкрито питання практичного заняття.
- Прочитайте ці розділи.
- Складіть план (простий або складний) відповіді на кожне питання.
- Визначте основні поняття, які Ви повинні засвоїти.
- Проаналізуйте, як опрацьований матеріал пов'язаний з іншими питаннями теми.
- Для кращого засвоєння та запам'ятовування матеріалу складіть короткий конспект, схеми, таблиці або графіки по прочитаному матеріалу.
- Визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які Ви недостатньо зрозуміли. З цими питаннями Ви можете звернутися на консультації до викладача.
- Перевірте, як Ви засвоїли опрацьоване питання. Ви можете це зробити, відповівши на тестові питання до теми або розв'язавши практичні завдання.

**Конспектування першоджерел** передбачає поглиблений розгляд окремих питань теми. Для конспектування можуть пропонуватися статті з фахових журналів, розділи монографій або підручників.

*Алгоритм підготовки.*

- Прочитайте запропоноване першоджерело.
- Правильно оформіть бібліографію першоджерела (автор, назва, вихідні дані).
- Складіть план (простий або складний).
- Для кожного пункту плану виділіть основні положення проблеми, яка висвітлюється у першоджерелі.
- Представте прочитаний текст у вигляді тез або анотації, використовуючи, при потребі, схеми, таблиці, графіки тощо.
- Для самоперевірки перекажіть статтю, використовуючи власний конспект.

**Виконання індивідуальних (професійно-орієнтованих) завдань** має на меті вироблення умінь, необхідних для вирішення професійних завдань.

*Алгоритм виконання*

- Ознайомтеся з вимогами до індивідуального завдання.
- Ознайомтеся зі змістом індивідуального завдання.
- Визначте, чи доводилося Вам виконувати подібні завдання.
- Проаналізуйте теоретичний матеріал, необхідний для виконання індивідуального завдання.

- Визначте питання, на які Ви не можете дати відповіді самостійно, та зверніться з ними на консультації до викладача.
- Конкретизуйте завдання, які Ви маєте вирішити в ході виконання індивідуального завдання.
- Складіть розгорнутий план виконання завдання.
- Підберіть методи виконання завдання.
- Виконайте індивідуальне завдання відповідно до плану.
- Проаналізуйте, чи всі поставлені завдання Ви виконали.
- Внесіть, при потребі, корективи до виконаного завдання.
- Оформіть завдання відповідно до вимог.
- Здайте завдання викладачу у зазначений термін.

**Підготовка до підсумкової модульної роботи (ПМР) та екзамену** має на меті узагальнення та систематизацію знань з окремого модуля або дисципліни у цілому.

#### *Алгоритм виконання*

- Ознайомтеся з переліком питань та завдань до ПМР або заліку.
- Підберіть підручники, інструктивно-методичні матеріали або іншу довідкову літературу, необхідну для підготовки (її перелік Ви можете знайти в робочій програмі або інструктивно-методичних матеріалах).
- Перегляньте зміст кожного питання, користуючись власними конспектами або підручниками.
- Визначте рівень знань з кожного питання.
- Визначте питання, які потребують ретельнішої підготовки (опрацювання додаткової літератури, складання конспектів, схем, виконання окремих завдань тощо). З цією метою зверніться до алгоритму підготовки теоретичних питань до практичних занять та виконання завдань до лабораторних занять.
- Для самоперевірки перекажіть теоретичні питання або виконайте практичне завдання.

**Примітка:** якщо ви маєте труднощі у підготовці окремих теоретичних питань або виконанні практичних завдань, ви можете звернутися за консультацією до викладача. Час проведення консультацій зазначений у графіку проведення консультацій (кафедра соціальної та практичної психології).

### **АЛГОРИТМ ВИКОНАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОГО ЗАВДАННЯ**

1. Уважно прочитайте план лабораторного заняття (у робочій програмі або методичних рекомендаціях), особливу увагу зверніть на пункт «Звіт».
2. Перегляньте теоретичний матеріал, необхідний для виконання професійно-орієнтованого завдання.
3. Детально ознайомтеся з інструкцією до професійно-орієнтованого завдання.
4. Якщо Ви виконували подібні завдання, перегляньте їх.
5. Виконуйте професійно-орієнтованого завдання, дотримуючись інструкції.
6. Результати виконання професійно-орієнтованого завдання представте у формі звіту.
7. Здайте звіт викладачу у зазначений термін.

**Пам'ятайте:** якщо Ви не змогли самостійно знайти відповіді на питання, поставте їх викладачеві на лабораторному занятті або на консультації. Ставити питання на ПМР або заліку вже запізно.

### Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	У тому числі						У тому числі					
	Всього	Лекції	Практичні	Лабораторні	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Всього	Лекції	Практичні	Лабораторні	Індивідуальна робота	Самостійна робота
Модуль 1. ВСТУП ДО ДИСЦИПЛІНИ. ПСИХОДИНАМІЧНИЙ НАПРЯМОК У ПЕРСОНОЛОГІЇ												
Змістовий модуль 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕОРІЙ ОСОБИСТОСТІ. ПСИХОДИНАМІЧНИЙ НАПРЯМОК У ПЕРСОНОЛОГІЇ												
Тема 1. <i>Психологія особистості: Вступ до дисципліни.</i>	5	2	2			1	5	1	1			3
Тема 2. <i>Психодинамічний напрямок у персонології. Класичний психоаналіз З. Фрейда</i>	9	4	4			1	5	1	1			3
ТСО 1. Положення, що стосуються природи людини на основі теорії З. Фрейда	1					1	4					4
Разом за змістовим модулем 1	15	6	6			3	14	2	2			10
Змістовий модуль 2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НЕОФРЕЙДИСТСЬКИХ ТЕОРІЙ ОСОБИСТОСТІ												
Тема 3. <i>Неофрейдистські теорії особистості</i>	9	4	4			1	8	2	2			4
ТСО 2. Порівняльний аналіз неофрейдистських теорій особистості	1					1	3					3
Виконання ІНДЗ (ПОЗ)*	5				5		5				5	
Разом за змістовим модулем 2	15	4	4		5	2	16	2	2		5	7
Разом за модулем 1	30	10	10		5	5	30	4	4		5	17
Модуль 2. ГУМАНІСТИЧНИЙ ТА ЕКЗИСТЕНЦІАЛЬНИЙ НАПРЯМКИ У ПЕРСОНОЛОГІЇ												
Змістовий модуль 3. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ГУМАНІСТИЧНИХ ТА ЕКЗИСТЕНЦІАЛЬНИХ ТЕОРІЙ ОСОБИСТОСТІ												
Тема 4. <i>Гуманістичні та екзистенціальні теорії особистості</i>	21	2	4			15	12		2			10
ТСО 3. Порівняльний аналіз гуманістичних та екзистенціальних теорій особистості	4					4	13					13
Виконання ІНДЗ (ПОЗ)*	5				5		5				5	
Разом за змістовим модулем 3	30	2	4		5	19	30		2		5	23
Разом за модулем 2	30	2	4		5	19	30		2		5	23

<b>Модуль 3. БІХЕВІОРАЛЬНИЙ ТА ДИСПОЗИЦІЙНИЙ НАПРЯМКИ У ПЕРСОНОЛОГІЇ</b>												
<b>Змістовий модуль 4. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА БІХЕВІОРАЛЬНОГО, КОГНІТИВНОГО ТА СОЦІАЛЬНО-КОГНІТИВНОГО НАПРЯМКІВ У ПЕРСОНОЛОГІЇ</b>												
Тема 5. <i>Біхевіоральний, когнітивний та соціально-когнітивний напрямки у персоніології</i>	16	2	4			10	15					15
<b>Разом за змістовим модулем 4</b>	<b>16</b>	<b>2</b>	<b>4</b>			<b>10</b>	<b>15</b>					<b>15</b>
<b>Змістовий модуль 5. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДИСПОЗИЦІЙНОГО НАПРЯМКУ У ПСИХОЛОГІЇ ОСОБИСТОСТІ</b>												
Тема 6. <i>Диспозиційний напрямок у психології особистості</i>	9	2	2			5	10					10
ТСО 4. Порівняльний аналіз теорій особистості, розроблених в межах біхевіорального та диспозиційного напрямків	5					5	5					5
<b>Разом за змістовим модулем 5</b>	<b>14</b>	<b>2</b>	<b>2</b>			<b>10</b>	<b>15</b>					<b>15</b>
<b>Разом за модулем 3</b>	<b>30</b>	<b>4</b>	<b>6</b>			<b>20</b>	<b>30</b>					<b>30</b>
<b>Модуль 4. ВІТЧИЗНЯНІ ТЕОРІЇ ОСОБИСТОСТІ</b>												
<b>Змістовий модуль 6. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВІТЧИЗНЯНИХ ТЕОРІЙ ОСОБИСТОСТІ</b>												
Тема 7. <i>Вітчизняні теорії особистості</i>	16	2	4			10	15					15
<b>Разом за змістовим модулем 6</b>	<b>16</b>	<b>2</b>	<b>4</b>			<b>10</b>	<b>15</b>					<b>15</b>
<b>Змістовий модуль 7. НАУКОВІ ТРАДИЦІЇ У ВІТЧИЗНЯНІЙ ПСИХОЛОГІЇ</b>												
Тема 8. <i>Психологічні школи</i>	8	1	4			3	10					10
Тема 9. <i>Порівняльний аналіз теорій особистості</i>	6	1	2			3	5					5
<b>Разом за змістовим модулем 7</b>	<b>14</b>	<b>2</b>	<b>6</b>			<b>6</b>	<b>15</b>					<b>15</b>
<b>Разом за модулем 4</b>	<b>30</b>	<b>4</b>	<b>10</b>			<b>16</b>	<b>30</b>					<b>30</b>
<b>Усього годин</b>	<b>120</b>	<b>20</b>	<b>30</b>	<b>-</b>	<b>10</b>	<b>60</b>	<b>120</b>	<b>4</b>	<b>6</b>	<b>-</b>	<b>10</b>	<b>100</b>

## **ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ ЗА ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНЕ ЗАВДАННЯ**

1. Матеріали проведеного дослідження оформлюються на стандартних аркушах паперу формату А4 у вигляді письмового звіту.

### **Зразок оформлення титульної сторінки звіту**

<p style="text-align: center;"><b>ЗВІТ</b> за результатами практичного заняття №.... Тема. Неофрейдистські теорії особистості студентки 15 групи спеціальності «Психологія» денної форми навчання соціально-психологічного факультету <b>ПОНОМАРЕНКО ОКСАНИ ВОЛОДИМИРІВНИ</b></p>
---



---

## Модуль 1. ВСТУП ДО ДИСЦИПЛІНИ. ПСИХОДИНАМІЧНИЙ НАПРЯМОК У ПЕРСОНОЛОГІЇ

---

**Кількість оцінюваних занять у I модулі: 5 практичних занять.**

Для зарахування I модуля студенти мають одержати не менше **6 оцінок** (це мінімальна кількість обов'язкових оцінок).

*Обов'язкові види робіт:*

- опрацювання питань з плану практичного заняття;
- опрацювання основних понять;
- опрацювання першоджерел;
- засвоєння знань з теми, яка виносилася на самостійне опрацювання.

*Види робіт на вибір:*

- виконання індивідуальних завдань

**Ліміт часу на виконання завдань для самостійної роботи за 1 модуль – 5 год.**

### ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

#### ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №1

##### **Тема. ВСТУП ДО ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ»**

**Мета:** ознайомити студентів із загальними характеристиками теорій особистості

**Професійна спрямованість:** розвинути уміння розрізняти функції, компоненти та критерії оцінки теорій особистості

*План:*

1. Загальні характеристики теорій особистості.
2. Компоненти теорій особистості.
3. Критерії оцінки теорій особистості.
4. Основні положення, що стосуються природи людини.
5. Структура опису теорій особистості.

<b>Основні поняття</b>	<i>Структура особистості, мотивація, розвиток особистості, психопатологія, психічне здоров'я, верифікованість, евристична цінність, внутрішня узгодженість, економність, широта охоплення, функціональна значимість, особистість, свобода – детермінізм, раціональність – ірраціональність, холізм – елементалізм, конституціоналізм – інвайронменталізм, змінюваність – незмінюваність, суб'єктивність – об'єктивність, проактивність – реактивність, гомеостаз – гетеростаз, пізнаваність – непізнаваність, теорія, теорія особистості</i>
------------------------	--

#### **Завдання для самостійної роботи**

- опрацюйте теоретичні питання
- опрацюйте основні поняття
- Опрацюйте першоджерела:
  - Холл К., Ліндсей Г. Теорії особистості // Заброцький М.М., Савиченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 10-14.
  - Мадді Сальваторе Р. Особистість та персонологія // Заброцький М.М., Савиченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С.14-18.

## Оцінювання

Види роботи	Максимально можлива кількість оцінок
Усна відповідь (обговорення теоретичних питань, першоджерел)	1 оцінка

## Література

### Основна література

1. Заброцький М.М., Савченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 9-38.
2. Зейгарник Б.В. Теории личности в зарубежной психологии. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1982. – С. 6-12.
3. Первин Л., Джон О. Психология личности: Теория и исследования / Пер. с англ. М.С. Жамкочян под ред. В.С.Магуна – М.: Аспект Пресс, 2000. – 607 с.
4. Фрейджер Р., Фрейдимен Д. Личность: теории, эксперименты, упражнения. – СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – С. 19-32.
5. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. – СПб.: Изд-во "Питер", 2000. – С. 19-55.

### Додаткова література

1. Психологія особистості: Словник-довідник / За редакцією П.П. Горностая, Т.М. Титаренко. – К.: Рута, 2001. – 320с.

### Контрольні питання і завдання:

1. Виділіть загальні характеристики теорій особистості.
2. Опишіть компоненти та критерії оцінки теорій особистості.
3. Виділіть основні положення, що стосуються природи людини. Наведіть приклади.

## ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №2

### Тема. ПСИХОДИНАМІЧНИЙ НАПРЯМОК У ПЕРСОНОЛОГІЇ. КЛАСИЧНИЙ ПСИХОАНАЛІЗ З. ФРОЙДА

**Мета:** ознайомити студентів із психодинамічним напрямком у персонулогії

**Професійна спрямованість:** дати розуміння рівнів свідомості та структури особистості за З. Фройдом.

#### План:

1. Життєвий шлях З. Фрейда.
2. Основні поняття теорії З. Фрейда.
3. Рівні свідомості та структура особистості за З. Фройдом.

<b>Основні поняття</b>	свідомість, підсвідоме, несвідоме, Ід, его, супер-его, комплекс кастрації, моральна тривога, невротична тривога, ерос, танатос, комплекс Едіта, рефлексивна дія, первинний процес, вторинний процес, реалістична тривога.
<b>Біографічний словник</b>	Зигмунд Фрейд

### Завдання для самостійної роботи

- опрацюйте теоретичні питання

- опрацюйте основні поняття

- Опрацюйте першоджерело:

- Фройд З. Друга лекція. Помилкові дії // Заброцький М.М., Савиченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 22-25.

- Виконайте індивідуальне завдання:

складіть цитатник з висловів З. Фрейда, які характеризують основні положення його теорії, що стосуються природи людини.

## Оцінювання

Види роботи	Максимально можлива кількість оцінок
Усна відповідь (обговорення теоретичних питань, першоджерел)	1 оцінка
Виконання індивідуального завдання	1 оцінка

## Література

### Основна література

1. Заброцький М.М., Савиченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 9-38.
2. Зейгарник Б.В. Теории личности в зарубежной психологии. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1982. – С. 6-12.
3. Первин Л., Джон О. Психология личности: Теория и исследования / Пер. с англ. М.С. Жамкобян под ред. В.С.Магуна – М.: Аспект Пресс, 2000. – 607 с.
4. Фрейджер Р., Фрейдимен Д. Личность: теории, эксперименты, упражнения. – СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – С. 19-32.
5. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. – СПб.: Изд-во "Питер", 2000. – С. 19-55.

### Додаткова література

1. Психологія особистості: Словник-довідник / За редакцією П.П. Горностая, Т.М. Титаренко. – К.: Рута, 2001. – 320с.
2. Левчук Л.Т. Психоаналіз: історія, теорія, мистецька практика: Навч. Посібник. – К.: Либідь, 2002. – 255с.
3. Фрейд З. Введение в психоанализ: Лекции. – СПб.: Питер, 2002. – 384с.- (Серия «Золотой фонд психотерапии»).

### Контрольні питання і завдання:

1. Охарактеризуйте основні теоретичні засади психоаналітичної теорії особистості З. Фрейда.

## ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №2

### Тема. ОСОБИСТІСТЬ У ПСИХОАНАЛІТИЧНІЙ ТЕОРІЇ

**Мета:** ознайомити студентів із психодинамічним напрямком у персонології

**Професійна спрямованість:** дати розуміння особливостей розвитку особистості за З. Фрейдом.

**План:**

1. Розвиток особистості у психоаналітичній теорії.
2. Оцінка і критика теорії особистості З.Фрейда.

<b>Основні поняття</b>	<i>оральна стадія, анальна стадія, фалічна стадія, латентний період, генітальна стадія, ерос, танатос, комплекс Едіта, рефлексивна дія, первинний процес, вторинний процес, реалістична тривога.</i>
------------------------	--

### Завдання для самостійної роботи

- опрацюйте теоретичні питання
- опрацюйте основні поняття
- Опрацюйте першоджерело:
  - Біографічні статті // Заброцький М.М., Савченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 26-37.

### Оцінювання

Види роботи	Максимально можлива кількість оцінок
Виконання тестового завдання	1 оцінка

### Література

#### Основна література

1. Заброцький М.М., Савченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 9-38.
2. Зейгарник Б.В. Теории личности в зарубежной психологии. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1982. – С. 6-12.
3. Первин Л., Джон О. Психология личности: Теория и исследования / Пер. с англ. М.С. Жамкочян под ред. В.С.Магуна – М.: Аспект Пресс, 2000. – 607 с.
4. Фрейджер Р., Фрейдимен Д. Личность: теории, эксперименты, упражнения. – СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – С. 19-32.
5. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. – СПб.: Изд-во "Питер", 2000. – С. 19-55.

#### Додаткова література

1. Психологія особистості: Словник-довідник / За редакцією П.П. Горностая, Т.М. Титаренко. – К.: Рута, 2001. – 320с.
2. Левчук Л.Т. Психоаналіз: історія, теорія, мистецька практика: Навч. Посібник. – К.: Либідь, 2002. – 255с.
3. Фрейд З. Введение в психоанализ: Лекции. – СПб.: Питер, 2002. – 384с.- (Серия «Золотой фонд психотерапии»).

#### Контрольні питання і завдання:

1. Охарактеризуйте стадії психосексуального розвитку за З. Фройдом.
2. На основі аналізу біографічних статей виділіть проблеми розвитку психоаналітичної теорії.

### ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №2

#### ТЕМА. ЗАХИСНІ МЕХАНІЗМИ У ПСИХОАНАЛІТИЧНІ ТЕОРІЇ

**Мета:** ознайомити студентів із поняттям захисних механізмів особистості.

**Професійна спрямованість:** розвиток навичок психологічного аналізу захисних механізмів.

**План:**

1. Основні положення теорії З.Фрейда.
2. Захисні механізми в психоаналітичній теорії.

<b>Основні поняття</b>	<i>захисні механізми, компенсаторні засоби психологічного захисту</i>
------------------------	---

### **Завдання для самостійної роботи**

- опрацюйте теоретичні питання
- опрацюйте основні поняття
- Виконайте індивідуальне завдання:  
3. Фройд: Біографічний екскурс у фотознімках та цитатах.

### **Оцінювання**

<b>Види роботи</b>	<b>Максимально можлива кількість оцінок</b>
Усна відповідь (обговорення теоретичних питань)	1 оцінка
Виконання індивідуального завдання	1 оцінка

### **Література**

#### *Основна література*

1. Варій М.Й. Психологія особистості: Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 592 с.
2. Зейгарник Б.В. Теории личности в зарубежной психологии. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1982. – С. 12-21, 26-34.
3. Первин Л., Джон О. Психология личности: Теория и исследования / Пер. с англ. М.С. Жамкочян под ред. В.С.Магуна – М.: Аспект Пресс, 2000. – 607 с.
4. Степанов С.С. Психология в лицах. – М.: Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2001. – с.89-122, 137 – 150, 287-293, 301-314.
5. Фрейджер Р., Фрейдимен Д. Личность: теории, эксперименты, упражнения. – СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – С. 78-156, 183-253, 647-663.
6. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. – СПб.: Изд-во "Питер", 2000. – С. 161-269.

#### *Додаткова література*

1. Бурлачук Л.Ф. и др. Основы психотерапии: Учебн. Пособие для студентов вузов, которые обучаются по спец. «Психология», «Соц. педагогика» / Бурлачук Л.Ф., Грабская И.А., Кочарян А.С. – К.: Ника-Центр, 2001. – 320с. – (Серия «Новейшая психология»; Вып. 5).
2. Левчук Л.Т. Психоаналіз: історія, теорія, мистецька практика: Навч. Посібник. – К.: Либідь, 2002. – 255с.
3. Психологія особистості: Словник-довідник / За редакцією П.П. Горностая, Т.М. Титаренко. – К.: Рута, 2001. – 320с.
4. Роменець В.А. Історія психології. – К.: Вища школа, 1978. – С.241-266.

#### *Контрольні питання і завдання:*

1. Проаналізуйте основні положення теорії особистості З.Фрейда.
2. Які захисні механізми виділяє З. Фройд? Наведіть приклади.

## ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №3-4

### Тема. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ НЕОФРЕЙДИСТСЬКИХ ТЕОРІЙ ОСОБИСТОСТІ (А. АДЛЕР, К. ЮНГ, Е. ФРОММ, К. ХОРНІ)

**Мета:** ознайомити студентів із загальнотеоретичними засадами неопрейдистських теорій особистості.

**Професійна спрямованість:** розвинути уміння використовувати у психологічному консультуванні основні теоретичні положення неопрейдистських теорій особистості.

**План:**

1. Індивідуальна психологія А. Адлера.
2. Аналітична психологія К. Юнга.
3. Гуманістичний психоаналіз Е. Фромма.
4. Соціокультурна теорія особистості К. Хорні.

<b>Основні поняття</b>	<i>аналітична психологія К. Юнга, душа, особисте несвідоме, колективне несвідоме, архетипи, інтроверсія, екстраверсія, еґо, маска, аніма, анімус, тінь, самість, мислення, почуття, відчуття, інтуїція, індивідуальна психологія А. Адлера, почуття неповноцінності, стиль життя, гуманістичний психоаналіз. Е. Фромма, механізми втечі, позитивна свобода, потреба в установленні зв'язку, потреба в подоланні, потреба в коренях, потреба в ідентичності, потреба в системі поглядів і відданості, реґептивний тип, експлуатуючий тип, накопичувальний тип, ринковий тип, продуктивний тип, соціокультурна, теорія особистості К. Хорні, базальна тривога, орієнтація до людей, орієнтація від людей, орієнтація проти людей</i>
<b>Біографічний словник</b>	<i>Альфред Адлер, Карл Густав Юнг, Еріх Фромм, Карен Хорні</i>

#### Завдання для самостійної роботи

- опрацюйте теоретичні питання
- опрацюйте основні поняття

#### 1. Опрацюйте першоджерела:

- Адлер А. Порятунк людства за допомогою психології // Заброцький М.М., Савиченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 40-42.
- Юнг К. Поняття колективного несвідомого // Заброцький М.М., Савиченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 44-48.
- Фромм Е. Індивід, його відособленість і подвійний характер свободи // Заброцький М.М., Савиченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 50-54.
- Хорні К. Проблеми шлюбу // Заброцький М.М., Савиченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 56-60.

#### 2. Виконайте індивідуальне завдання:

проаналізуйте біографію відомої особистості з точки зору неопрейдистських теорій особистості А. Адлера, К. Юнга, Е. Фромма та К. Хорні

**Інструкція до виконання:** оберіть біографію відомої особистості; виділіть положення теорій особистості, які будете використовувати для аналізу окремих біографічних даних; проаналізуйте біографічні дані за допомогою обраних положень теорій особистості.

## Оцінювання

Види роботи	Максимально можлива кількість оцінок
Усна відповідь (обговорення теоретичних питань, першоджерел, професійно-орієнтованого завдання)	1 оцінка

## Література

### Основна література

1. Заброцький М.М., Савченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 32-70.
2. Зейгарник Б.В. Теории личности в зарубежной психологии. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1982. – С. 12-21, 26-34.
3. Первин Л., Джон О. Психология личности: Теория и исследования / Пер. с англ. М.С. Жамкочян под ред. В.С.Магуна – М.: Аспект Пресс, 2000. – 607 с.
4. Степанов С.С. Психология в лицах. – М.: Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2001. – С.89-122, 137 – 150, 287-293, 301-314.
5. Фрейджер Р., Фрейдимен Д. Личность: теории, эксперименты, упражнения. – СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – С. 78-156, 183-253, 647-663.
6. Фромм Э. Бегство от свободы: Пер. с англ. / Общ. ред. П.С. Гуревича. – М.: Прогресс, 1989. – 272 с.
7. Фромм Эрих Психоанализ и этика. – М.: ООО, Изд-во АСТ-ЛТД.1998. – 568 с.
8. Хорни К. Наши внутренние конфликты. – С-Пб.: Лань, 1997. – 240 с.
9. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. – СПб.: Изд-во "Питер", 2000. – С. 161-269.
10. Юнг К.Г. Психологические типы: Пер. с нем. – М.: «Университетская книга», 1998. – 720 с.

### Додаткова література

1. Бурлачук Л.Ф. и др. Основы психотерапии: Учебн. Пособие для студентов вузов, которые обучаются по спец. «Психология», «Соц. педагогика» / Бурлачук Л.Ф., Грабская И.А., Кочарян А.С. – К.: Ника-Центр, 2001. – 320с. – (Серия «Новейшая психология»; Вып. 5).
2. Левчук Л.Т. Психоаналіз: історія, теорія, мистецька практика: Навч. Посібник. – К.: Либідь, 2002. – 255с.
3. Психологія особистості: Словник-довідник / За редакцією П.П. Горностая, Т.М. Титаренко. – К.: Рута, 2001. – 320с.
4. Роменець В.А. Історія психології. – К.: Вища школа, 1978. – С.241-266.
5. Фромм Э. Анатомия человеческой деструктивности / Пер. с англ. Э.М. Телятникова, Т.В. Панфилова; Худ. обл. М.В. Драко. – МН.: ООО «Попурри», 1999. – 624с.
6. Юнг К. Психология бессознательного / Пер. с нем. – М.: ООО “Издательство АСТ”, “Канон +”, 2001. – 400 с.

### Контрольні питання і завдання:

1. Проаналізуйте основні теоретичні положення індивідуальної психології А. Адлера.
2. Проаналізуйте основні теоретичні положення аналітичної психології К. Юнга. Наведіть приклади архетипів.
3. Проаналізуйте основні теоретичні положення гуманістичного психоаналізу Е. Фромма.
4. Проаналізуйте основні теоретичні положення соціокультурної теорії особистості К. Хорні. Виділіть основні поняття жіночої психології за К. Хорні.

## ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №5

### Тема. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ТЕОРІЙ А. ФРОЙД ТА Е. ЕРІКСОНА

**Мета:** ознайомити студентів із загальнотеоретичними засадами неофрейдистських теорій особистості.

**Професійна спрямованість:** розвинути уміння використовувати у психологічному консультуванні основні теоретичні положення неофрейдистських теорій особистості.

*План:*

1. Дитячий психоаналіз у роботах А. Фройд
2. Епігенетична теорія Е. Еріксона

<b>Основні поняття</b>	<i>дитячий психоаналіз, епігенетична теорія Е. Еріксона, орально-сенсорна стадія, розвитку, м'язево-анальна стадія розвитку.</i>
<b>Біографічний словник</b>	<i>Анна Фройд, Ерік Еріксон</i>

#### Завдання для самостійної роботи

-	опрацюйте теоретичні питання
-	опрацюйте основні поняття
-	Опрацюйте першоджерела: <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Фройд А. Вступ до техніки дитячого психоаналізу // Заброцький М.М., Савиченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 62-66.</li> <li>▪ Еріксон Е. Життєвий цикл: епігенез ідентичності // Заброцький М.М., Савиченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 68-70.</li> </ul>

#### Оцінювання

Види роботи	Максимально можлива кількість оцінок
Усна відповідь (обговорення теоретичних питань, першоджерел)	1 оцінка
Виконання тестового завдання	1 оцінка

### Література

#### Основна література

1. Заброцький М.М., Савченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 32-70.
2. Зейгарник Б.В. Теории личности в зарубежной психологии. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1982. – С. 12-21, 26-34.
3. Первин Л., Джон О. Психология личности: Теория и исследования / Пер. с англ. М.С. Жамкочян под ред. В.С.Магуна – М.: Аспект Пресс, 2000. – 607 с.
4. Степанов С.С. Психология в лицах. – М.: Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2001. – С.89-122, 137 – 150, 287-293, 301-314.
5. Фрейджер Р., Фрейдимен Д. Личность: теории, эксперименты, упражнения. – СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – С. 78-156, 183-253, 647-663.
6. Фромм Э. Бегство от свободы: Пер. с англ. / Общ. ред. П.С. Гуревича. – М.: Прогресс, 1989. – 272 с.
7. Фромм Эрих Психоанализ и этика. – М.: ООО, Изд-во АСТ-ЛТД.1998. – 568 с.



8. Хорни К. Наши внутренние конфликты. – С-Пб.: Лань, 1997. – 240 с.
9. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. – СПб.: Изд-во "Питер", 2000. – С. 161-269.
10. Юнг К.Г. Психологические типы: Пер. с нем. – М.: «Университетская книга», 1998. – 720 с.

#### *Додаткова література*

1. Бурлачук Л.Ф. и др. Основы психотерапии: Учебн. Пособие для студентов вузов, которые обучаются по спец. «Психология», «Соц. педагогика» / Бурлачук Л.Ф., Грабская И.А., Кочарян А.С. – К.: Ника-Центр, 2001. – 320с. – (Серия «Новейшая психология»; Вып. 5).
2. Левчук Л.Т. Психоаналіз: історія, теорія, мистецька практика: Навч. Посібник. – К.: Либідь, 2002. – 255с.
3. Психологія особистості: Словник-довідник / За редакцією П.П. Горностая, Т.М. Титаренко. – К.: Рута, 2001. – 320с.
4. Роменець В.А. Історія психології. – К.: Вища школа, 1978. – С.241-266.
5. Фромм Э. Анатомия человеческой деструктивности / Пер. с англ. Э.М. Телятникова, Т.В. Панфилова; Худ. обл. М.В. Драко. – МН.: ООО «Попурри», 1999. – 624с.
6. Юнг К. Психология бессознательного / Пер. с нем. – М.: ООО «Издательство АСТ», «Канон +», 2001. – 400 с.

#### *Контрольні питання і завдання:*

1. Охарактеризуйте особливості дитячого психоаналізу за А. Фройд.
2. Охарактеризуйте основні етапи розвитку особистості за Е. Еріксоном. Що таке нормальна та аномальні лінії розвитку особистості?

#### **Тема для самостійного опрацювання**

### **ПОЛОЖЕННЯ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ПРИРОДИ ЛЮДИНИ НА ОСНОВІ ТЕОРІЇ З. ФРОЙДА**

1. Проаналізувати теорію особистості З. Фрейда на основі положень, що стосуються природи людини.

#### **Оцінювання**

▪ перевірка рівня засвоєння знань на індивідуальній консультації у викладача	1 оцінка
--	----------

#### **Література**

##### *Основна література*

1. Психологія особистості: Словник-довідник / За редакцією П.П. Горностая, Т.М. Титаренко. – К.: Рута, 2001. – 320с.
2. Первин Л., Джон О. Психология личности: Теория и исследования / Пер. с англ. М.С. Жамкочян под ред. В.С.Магуна – М.: Аспект Пресс, 2000. – 607 с.
3. Фрейджер Р., Фрейдимен Д. Личность: теории, эксперименты, упражнения. – СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – С. 19-32.
4. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. – СПб.: Изд-во "Питер", 2000. – С. 19-55.

---

## Модуль 2. ГУМАНІСТИЧНИЙ ТА ЕКЗИСТЕНЦІАЛЬНИЙ НАПРЯМКИ У ПЕРСОНОЛОГІЇ

---

**Кількість оцінюваних занять у II модулі: 2 практичних заняття.**

Для зарахування II модуля студенти мають одержати не менше **4 оцінок** (це мінімальна кількість обов'язкових оцінок).

*Обов'язкові види робіт:*

- опрацювання питань з плану практичного заняття;
- опрацювання основних понять;
- опрацювання першоджерел;
- виконання професійно-орієнтованих завдань;
- засвоєння знань з теми, яка виносилася на самостійне опрацювання.

*Види робіт на вибір:*

- виконання індивідуальних завдань

**Ліміт часу на виконання завдань для самостійної роботи за 2 модуль – 19 год.**

### ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

#### ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 6

#### **Тема. ГУМАНІСТИЧНІ ТА ЕКЗИСТЕНЦІАЛЬНІ ТЕОРІЇ ОСОБИСТОСТІ**

**Мета:** ознайомити студентів із загальнотеоретичними засадами гуманістичних та екзистенціальних теорій особистості.

**Професійна спрямованість:** сформувати уміння порівнювати основні положення гуманістичних та екзистенціальних теорій особистості.

*План:*

1. Феноменологічна теорія особистості К. Роджерса.
2. Психодрама Я. Морено.
3. Теорія самоактуалізації А. Маслоу.
4. Логотерапія В. Франкла.

---

<b>Основні поняття</b>	<i>особистості К.Роджерса, терапія, центрована на людині, безумовна позитивна увага, зумовлена позитивна увага, повноцінно функціонуюча людина, відкритість переживанню, екзистенційний спосіб життя, організмична довіра, емпірична свобода, креативність, потреба в позитивній увазі, тенденція актуалізації, тенденція само актуалізації, Я-концепція, психодрама Я.Морено, логотерапія В.Франкла, теорія самоактуалізації А.Маслоу, ієрархія потреб, потреба в само актуалізації, естетичні потреби, пізнавальні потреби, потреба у визнанні, потреба в належності і любові, потреба в безпеці та захисті, фізіологічні потреби, само актуалізація, самоактуалізована особистість, мотиви росту, дефіцитарні мотиви, дефіцитний спосіб життя, мета-спосіб життя, мета патологія</i>
----------------------------	---

---

## Завдання для самостійної роботи

- опрацюйте теоретичні питання
- опрацюйте основні поняття
- Опрацюйте першоджерела: <ul style="list-style-type: none"><li>- Роджерс К. Що означає ставати особистістю // Заброцький М.М., Савиченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 72-78.</li><li>- Морено Я. Колиска псих одрами // Заброцький М.М., Савиченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 79-86.</li><li>- Маслоу А. Риси самоактуалізованої особистості // Заброцький М.М., Савиченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 88-99.</li></ul>
3. Франкл В. Основи логотерапії // Заброцький М.М., Савиченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 100-107.
- виконайте індивідуальне завдання: підготуйте узагальнені схеми до теорії особистості К.Роджерса та теорії особистості А.Маслоу:

## Оцінювання

Види роботи	Максимально можлива кількість оцінок
Усна відповідь (обговорення теоретичних питань, першоджерел)	2 оцінки
Виконання індивідуального завдання	1 оцінка
Виконання тестового завдання	1 оцінка

## Література

### Основна література

1. Заброцький М.М., Савченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 71-107.
2. Маслоу А. Мотивация и личность. Перевод с англ. Татлыбаевой А.М. – СПб.: Евразия, 2001. – 478с.
3. Первин Л., Джон О. Психология личности: Теория и исследования / Пер. с англ. М.С. Жамкочян под ред. В.С.Магуна – М.: Аспект Пресс, 2000. – 607 с.
4. Роджерс К. Клиенто-центрированная терапия. – М.: «Рефл-бук», «Ваклер», 1997. – 318 с.
5. Роменець В.А. Історія психології. – К.: Вища школа, 1978. – С.266-268.
6. Степанов С.С. Психология в лицах. – М.: Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2001. – 384с..
7. Фрейджер Р., Фрейдимен Д. Личность: теории, эксперименты, упражнения. – СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – С. 439-522.
8. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. – СПб.: Изд-во "Питер", 2000. – С. 161-269.

### Додаткова література

1. Психодрама и современная психотерапия. – 2003. – №1(2).
2. Психологія особистості: Словник-довідник / За редакцією П.П. Горностая, Т.М. Титаренко. – К.: Рута, 2001. – 320с.
3. Франкл В. Человек в поисках смысла.- М.: Прогресс, 1990. - 368 с.
4. Франкл В. Основы логотерапии. Психотерапия и религия. – СПб: Речь, 2000. – 286 с.

Контрольні питання і завдання:

1. Виділіть основні положення феноменологічної теорії особистості К. Роджерса. Назвіть структурні компоненти особистості за К. Роджерсом.
2. Дайте визначення поняттю «психодрама». Які сфери застосування цього методу психологічної допомоги?
3. Охарактеризуйте піраміду потреб за А. Маслоу.
4. Виділіть основні положення йоготерапії В. Франкла.

## ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 6

### Тема. ГУМАНІСТИЧНІ ТА ЕКЗИСТЕНЦІАЛЬНІ ТЕОРІЇ ОСОБИСТОСТІ

**Мета:** ознайомити студентів з основними положеннями гуманістичних та екзистенціальних теорій особистості.

**Професійна спрямованість:** розвиток навичок психологічного аналізу біографій відомих особистостей з точки зору гуманістичних та екзистенціальних теорій особистості.

**План:**

1. Риси повноцінно функціонуючої людини в теорії К.Роджерса.
2. Теорія ієрархії потреб А.Маслоу.
3. Риси самоактуалізованої особистості в теорії А.Маслоу.

### Завдання для самостійної роботи

---

- опрацюйте теоретичні питання

---

- проаналізуйте біографію відомої особистості з точки зору однієї з гуманістичних теорій особистості

**Інструкція до виконання:** оберіть біографію відомої особистості; виділіть положення теорій особистості, які будете використовувати для аналізу окремих біографічних даних; проаналізуйте біографічні дані за допомогою обраних положень теорій особистості.

---

- Виконайте індивідуальне завдання: підберіть цитати з літературних джерел та приклади з життя відомих історичних осіб, літературних та кіногероїв, які ілюструють основні погляди представників гуманістичної психології

---

- Складіть узагальнені схеми до таких теорій:

- теорія особистості К.Роджерса
  - теорія особистості А.Маслоу
- 

### Оцінювання

Види роботи	Максимально можлива кількість оцінок
Усна відповідь (обговорення теоретичних питань, професійно-орієнтованого завдання)	1 оцінка
Виконання індивідуального завдання	1 оцінка

## Література

### *Основна література*

1. Зейгарник Б.В. Теории личности в зарубежной психологии. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1982. – С. 37-62.
2. Маслоу А. Мотивация и личность. Перевод с англ. Татлыбаевой А.М. – СПб.: Евразия, 2001. – 478с.
3. Психодрама и современная психотерапия. – 2002. №1.
4. Первин Л., Джон О. Психология личности: Теория и исследования / Пер. с англ. М.С. Жамкочьян под ред. В.С.Магуна – М.: Аспект Пресс, 2000. – 607 с.
5. Роджерс К. Клиенто-центрированная терапия. – М.: «Рефл-бук», «Ваклер», 1997. – 318 с.
6. Роменець В.А. Історія психології. – К.: Вища школа, 1978. – С.266-268.
7. Франкл В. Основы логотерапии. Психотерапия и религия. – СПб: Речь, 2000. – 286 с.
8. Франкл В. Человек в поисках смысла.- М.: Прогресс, 1990. - 368 с.
9. Фрейджер Р., Фрейдимен Д. Личность: теории, эксперименты, упражнения. – СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – С. 439-522.
10. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. – СПб.: Изд-во "Питер", 2000. – С. 479-573.

### *Додаткова література*

1. Бурлачук Л.Ф. и др. Основы психотерапии: Учебн. Пособие для студентов вузов, которые обучаются по спец. «Психология», «Соц. педагогика» / Бурлачук Л.Ф., Грабская И.А., Кочарян А.С. – К.: Ника-Центр, 2001. – 320с. – (Серия «Новейшая психология»; Вып. 5).
2. Гуманистическая и трансперсональная психология: Хрестоматия / Сост. К.В. Сельченков. – Мн.: Харвест, М.: АСТ, 2000. – 592 с.
3. Ждан А.Н. История психологии: от античности к современности: Учебник для студентов психологических факультетов университетов. Изд. третье, исправленное. – М.: Педагогическое общество России, 2002. – 512 с.
4. Журнал практического психолога. Специальный выпуск: история психодрамы в России. – 2002. - №2-3.
5. Психодрама и современная психотерапия. – 2003. – №1(2).
6. Психологія особистості: Словник-довідник / За редакцією П.П. Горностая, Т.М. Титаренко. – К.: Рута, 2001. – 320с.

### *Контрольні питання і завдання:*

1. Наведіть приклади до компонентів структури Я-концепції за К. Роджерсом.
2. Проаналізуйте та наведіть приклади основних потреб за А. Маслоу.

## ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ГУМАНІСТИЧНИХ ТА ЕКЗИСТЕНЦІАЛЬНИХ ТЕОРІЙ ОСОБИСТОСТІ

1. Визначити критерії порівняльного аналізу теорій особистості.
2. Побудувати схему порівняльного аналізу теорій особистості.
3. Здійснити порівняльний аналіз теорій особистості, розроблених К. Роджерсом, Я. Морено, А. Маслоу, В. Франклом.

### Оцінювання

▪ пройти перевірку рівня засвоєння знань з теми, яка виносилася на самостійне опрацювання, на індивідуальній консультації у викладача	1 оцінка
---	----------

### Література

#### Основна література

1. Психологія особистості: Словник-довідник / За редакцією П.П. Горностая, Т.М. Титаренко. – К.: Рута, 2001. – 320с.
2. Первин Л., Джон О. Психология личности: Теория и исследования / Пер. с англ. М.С. Жамкочьян под ред. В.С.Магуна – М.: Аспект Пресс, 2000. – 607 с.
3. Фрейджер Р., Фрейдимен Д. Личность: теории, эксперименты, упражнения. – СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – С. 19-32.
4. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. – СПб.: Изд-во "Питер", 2000. – С. 19-55.

### ЗАВДАННЯ ДО АУДИТОРНОЇ ПІДСУМКОВОЇ МОДУЛЬНОЇ РОБОТИ № 1

*Умовою допуску до ПМР є проходження перевірки рівня засвоєння знань з теми, яка виносилася на самостійне опрацювання.*

**I. Тестові завдання.** Максимальна кількість балів – 20.

**II. Теоретичні питання** (ті, які розглядалися протягом вивчення тем I та II модуля). Максимальна кількість балів – 30.

**III. Професійно-орієнтоване завдання.** Максимальна кількість балів – 50.

Проаналізуйте біографію відомої особистості з точки зору теорій неопсихоаналізу та гуманістичних теорій особистості.

---

### Модуль 3. БІХЕВІОРАЛЬНИЙ ТА ДИСПОЗИЦІЙНИЙ НАПРЯМКИ У ПЕРСОНОЛОГІЇ

---

**Кількість оцінюваних занять у III модулі: 3 практичні заняття.**

Для зарахування III модуля студенти мають одержати не менше **3 оцінок** (це мінімальна кількість обов'язкових оцінок).

*Обов'язкові види робіт:*

- опрацювання питань з плану практичного заняття;
- опрацювання основних понять;
- опрацювання першоджерел;
- засвоєння знань з теми, яка виносилася на самостійне опрацювання.

*Види робіт на вибір:*

- виконання індивідуальних завдань

**Ліміт часу на виконання завдань для самостійної роботи за 3 модуль – 20 год.**

#### ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 7

##### Тема. КОГНІТИВНА ТЕОРІЯ ОСОБИСТОСТІ ДЖ. КЕЛЛІ

**Мета:** ознайомити студентів із загальнотеоретичними засадами когнітивного напрямку в персоніології.

**Професійна спрямованість:** сформувати уміння порівнювати основні положення когнітивних теорій особистості.

*План:*

1. Загальна характеристика когнітивних теорій особистості.
2. Основні положення теорії особистісних конструктів Дж. Келлі.

<b>Основні поняття</b>	<i>теорія особистісних конструктів Дж. Келлі, конструктивний альтернативізм, когнітивна складність-простота, особистісний конструкт</i>
------------------------	---

---

#### Завдання для самостійної роботи

---

- опрацюйте теоретичні питання
  - опрацюйте основні поняття
  - Опрацюйте першоджерела:
  - *Келлі Дж.* Психологія особистісних конструктів // Заброцький М.М., Савиченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 109-112.
- 
- виконайте індивідуальне завдання:  
підберіть українські прислів'я, приказки, загадки тощо, які характеризують основні положення теорій особистості когнітивного напрямку.
-

## Оцінювання

Види роботи	Максимально можлива кількість оцінок
Усна відповідь (обговорення теоретичних питань, першоджерел)	1 оцінка
Виконання індивідуального завдання	1 оцінка

## Література

### Основна література

1. Заброцький М.М., Савченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 108-130.
2. Зейгарник Б.В. Теория личности К. Левина. – М.: Изд-во МГУ, 1981. – 118 с.
3. Когнитивная психология: Материалы финско-советского симпозиума. – М.: Наука, 1986. – 208 с.
4. Степанов С.С. Психология в лицах. – М.: Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2001. – 384с..
5. Фрейджер Р., Фрейдимен Д. Личность: теории, эксперименты, упражнения. – СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – С. 398-438, 684-760.

### Додаткова література

1. Величковский В.М. Современная когнитивная психология. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1982. – 336 с.
2. Ждан А.Н. История психологии: от античности к современности: Учебник для студентов психологических факультетов университетов. Изд. третье, исправленное. – М.: Педагогическое общество России, 2002. – 512 с.
3. Психологія особистості: Словник-довідник / За редакцією П.П. Горностая, Т.М. Титаренко. – К.: Рута, 2001. – 320с.

### Контрольні питання і завдання:

1. Дайте визначення поняттю «конструкт».
2. Охарактеризуйте підхід Дж. Келлі до аналізу проблеми розвитку особистості.

## ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 7

### Тема. БІХЕВІОРАЛЬНИЙ ТА СОЦІАЛЬНО-КОГНІТИВНИЙ НАПРЯМОК У ПЕРСОНОЛОГІЇ

**Мета:** ознайомити студентів із загальнотеоретичними засадами біхевіорального та соціально-когнітивного напрямку в персонології.

**Професійна спрямованість:** сформувати уміння порівнювати основні положення соціально-когнітивних теорій особистості.

#### План:

1. Соціально-когнітивна теорія особистості А. Бандури.
2. Теорія соціального научіння Дж. Роттера.



<b>Основні поняття</b>	<i>теорія соціально-когнітивного навчіння (А.Бандура, Дж.Роттер), взаємний детермінізм, підкріплення, зовнішнє підкріплення, непряме підкріплення, самопідкріплення, самоефективність, локус контролю, навчання через моделювання, потенціал поведінки, респондентна поведінка, оперантна поведінка</i>
------------------------	---

### Завдання для самостійної роботи

-	опрацюйте теоретичні питання
-	опрацюйте основні поняття
-	Опрацюйте першоджерела:
-	<i>Бандура А.</i> Научіння через відповідні наслідки // Заброцький М.М., Савиченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 114-116.
-	виконайте індивідуальне завдання: підберіть українські прислів'я, приказки, загадки тощо, які характеризують основні положення теорій особистості соціально-когнітивного напрямку.

### Оцінювання

Види роботи	Максимально можлива кількість оцінок
Усна відповідь (обговорення теоретичних питань, першоджерел)	1 оцінка
Виконання індивідуального завдання	1 оцінка

### Література

#### Основна література

1. Заброцький М.М., Савченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 108-130.
2. Зейгарник Б.В. Теория личности К. Левина. – М.: Изд-во МГУ, 1981. – 118 с.
3. Когнитивная психология: Материалы финско-советского симпозиума. – М.: Наука, 1986. – 208 с.
4. Степанов С.С. Психология в лицах. – М.: Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2001. – 384с..
5. Фрейджер Р., Фрейдимен Д. Личность: теории, эксперименты, упражнения. – СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – С. 398-438, 684-760.

#### Додаткова література

1. Величковский В.М. Современная когнитивная психология. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1982. – 336 с.
2. Ждан А.Н. История психологии: от античности к современности: Учебник для студентов психологических факультетов университетов. Изд. третье, исправленное. – М.: Педагогическое общество России, 2002. – 512 с.
3. Психологія особистості: Словник-довідник / За редакцією П.П. Горностая, Т.М. Титаренко. – К.: Рута, 2001. – 320с.

#### Контрольні питання і завдання:

1. Проаналізуйте теоретичні положення соціально-когнітивної теорії особистості А. Бандури та теорії соціального навчіння Дж. Роттера.

## ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 8

### Тема. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ТЕОРІЇ К. ЛЕВІНА ТА Л. ФЕСТИНГЕРА

**Мета:** ознайомити студентів із загальнотеоретичними засадами соціально-когнітивного напрямків у персонології.

**Професійна спрямованість:** сформувані уміння порівнювати основні положення, соціально-когнітивних теорій особистості.

*План:*

1. Теорія „поля” К. Левіна.
2. Теорія когнітивного дисонансу Л. Фестінгера.

<b>Основні поняття</b>	<i>теорія „поля” К. Левіна, психологічний (життєвий) простір, рівень домагань, когнітивний дисонанс, дисонансний ефект</i>
------------------------	--

### Завдання для самостійної роботи

-	опрацюйте теоретичні питання
-	опрацюйте основні поняття
-	Опрацюйте першоджерела:
-	<i>Левін К. Топологія і теорія поля // Заброцький М.М., Савиченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 120-124.</i>
-	<i>Фестінгер Л. Вступ до теорії когнітивного дисонансу // Заброцький М.М., Савиченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 126-130.</i>

### Оцінювання

Види роботи	Максимально можлива кількість оцінок
Усна відповідь (обговорення теоретичних питань, першоджерел)	1 оцінка
Виконання тестового завдання	1 оцінка

### Література

#### Основна література

1. Заброцький М.М., Савиченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 108-130.
2. Зейгарник Б.В. Теория личности К. Левина. – М.: Изд-во МГУ, 1981. – 118 с.
3. Когнитивная психология: Материалы финско-советского симпозиума. – М.: Наука, 1986. – 208 с.
4. Степанов С.С. Психология в лицах. – М.: Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2001. – 384с..
5. Фрейдджер Р., Фрейдимен Д. Личность: теории, эксперименты, упражнения. – СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – С. 398-438, 684-760.

#### Додаткова література

1. Величковский В.М. Современная когнитивная психология. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1982. – 336 с.
2. Ждан А.Н. История психологии: от античности к современности: Учебник для студентов психологических факультетов университетов. Изд. третье, исправленное. – М.: Педагогическое общество России, 2002. – 512 с.
3. Психологія особистості: Словник-довідник / За редакцією П.П. Горностая, Т.М. Титаренко. – К.: Рута, 2001. – 320с.

Контрольні питання і завдання:

1. Проаналізуйте психологічний розвиток особистості в теорії К. Левіна.
2. Проаналізуйте експериментальні дослідження когнітивного дисонансу.

## ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 9

### Тема. ДИСПОЗИЦІЙНИЙ НАПРЯМОК У ПСИХОЛОГІЇ ОСОБИСТОСТІ (Р. КЕТТЕЛ)

**Мета:** ознайомити студентів із загальнотеоретичними засадами диспозиційного напрямку в персонології.

**Професійна спрямованість:** ознайомлення студентів із загальнотеоретичними засадами диспозиційного напрямку в персонології.

**План:**

1. Життєвий шлях Р.Кеттелла.
2. Структурна теорія рис особистості Р. Кеттелла.

<b>Основні поняття</b>	<i>структурна теорія рис особистості Р.Кеттелла, динамічна риса, вихідна риса, конституційна риса, поверхові риси</i>
------------------------	---

#### Завдання для самостійної роботи

- опрацюйте теоретичні питання
- опрацюйте основні поняття
- виконайте індивідуальне завдання: підберіть по 2 українські прислів'я або приказки для ілюстрації основних рис особистості за Р.Кеттеллом

#### Оцінювання

Види роботи	Максимально можлива кількість оцінок
Виконання індивідуального завдання	1 оцінка
Усна відповідь (обговорення теоретичних питань)	1 оцінка

#### Література

##### Основна література

1. Заброцький М.М., Савченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 131-148.
2. Первин Л., Джон О. Психология личности: Теория и исследования / Пер. с англ. М.С. Жамкочян под ред. В.С.Магуна – М.: Аспект Пресс, 2000. – 607 с.
3. Степанов С.С. Психология в лицах. – М.: Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2001. – 384 с..
4. Фрейджер Р., Фрейдимен Д. Личность: теории, эксперименты, упражнения. – СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – С. 775-838.
5. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. – СПб.: Изд-во "Питер", 2000. – С. 270-330.

### Додаткова література

1. Ждан А.Н. История психологии: от античности к современности: Учебник для студентов психологических факультетов университетов. Изд. третье, исправленное. – М.: Педагогическое общество России, 2002. – 512 с.
2. Психологическая типология: Хрестоматия /Сост. К.В. Сельченко. – Мн.: Харвест, М.: АСТ, 2000. – 592 с.

### Контрольні питання і завдання:

1. Проаналізуйте біографічні передумови створення структурної теорії рис Р. Кеттела.

## ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 9

### Тема. ДИСПОЗИЦІЙНИЙ НАПРЯМОК У ПСИХОЛОГІЇ ОСОБИСТОСТІ (Г. АЙЗЕНК, Г. ОЛПОРТ)

**Мета:** ознайомити студентів з основними положеннями диспозиційного напрямку в персонології.

**Професійна спрямованість:** розвиток навичок психологічного аналізу біографій відомих особистостей з точки зору диспозиційних теорій особистості.

#### План:

1. Теорія типів особистості Г. Айзенка.
2. Г. Олпорт і психологія індивідуальності.

### Завдання для самостійної роботи

---

- опрацюйте теоретичні питання

---

- Виконайте індивідуальне завдання:

підберіть по 2 українські прислів'я або приказки для ілюстрації:

- рис психологічно зрілої особистості за Олпорттом;
  - основних рис особистості за Г.Айзенком;
  - опишіть біографічні передумови створення теорій особистості диспозиційного напрямку.
- 

### Оцінювання

Види роботи	Максимально можлива кількість оцінок
Усна відповідь (обговорення теоретичних питань)	1 оцінка
Виконання індивідуального завдання	1 оцінка

## Література

### Основна література

1. Первин Л., Джон О. Психология личности: Теория и исследования / Пер. с англ. М.С. Жамкочьян под ред. В.С.Магуна – М.: Аспект Пресс, 2000. – 607 с.
2. Степанов С.С. Психология в лицах. – М.: Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2001. – 384с..
3. Фрейджер Р., Фрейдимен Д. Личность: теории, эксперименты, упражнения. – СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – С. 439-522.
4. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. – СПб.: Изд-во "Питер", 2000. – С. 479-573.

### Додаткова література

1. Ждан А.Н. История психологии: от античности к современности: Учебник для студентов психологических факультетов университетов. Изд. третье, исправленное. – М.: Педагогическое общество России, 2002. – 512 с.
2. Психологическая типология: Хрестоматия /Сост. К.В. Сельченко. – Мн.: Харвест, М.: АСТ, 2000. – 592 с.
3. Психологія особистості: Словник-довідник / За редакцією П.П. Горностая, Т.М. Титаренко. – К.: Рута, 2001. – 320с.

### Контрольні питання і завдання:

1. Які типи особистості виділяв Г. Айзенк ?
2. Охарактеризуйте основні положення психології індивідуальності Г. Олпорта.

### Тема для самостійного опрацювання

#### **ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ТЕОРІЙ ОСОБИСТОСТІ, РОЗРОБЛЕНИХ В МЕЖАХ БІХЕВІОРАЛЬНОГО ТА ДИСПОЗИЦІЙНОГО НАПРЯМКІВ**

1. Визначити критерії порівняльного аналізу теорій особистості.
2. Побудувати схему порівняльного аналізу теорій особистості.
3. Здійснити порівняльний аналіз теорій особистості, розроблених Дж. Келлі, А. Бандурою, Дж. Роттером, К. Левіном, Л. Фестінгером, Р. Кеттелом, Г. Айзенком, Г. Олпортом.

#### **Оцінювання**

▪ пройти перевірку рівня засвоєння знань з теми, яка виносилася на самостійне опрацювання, на індивідуальній консультації у викладача	1 оцінка
---	----------

### Література

#### Основна література

1. Психологія особистості: Словник-довідник / За редакцією П.П. Горностая, Т.М. Титаренко. – К.: Рута, 2001. – 320с.
2. Первин Л., Джон О. Психология личности: Теория и исследования / Пер. с англ. М.С. Жамкочьян под ред. В.С.Магуна – М.: Аспект Пресс, 2000. – 607 с.
3. Фрейджер Р., Фрейдимен Д. Личность: теории, эксперименты, упражнения. – СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – С. 19-32.
4. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. – СПб.: Изд-во "Питер", 2000. – С. 19-55.

**Кількість оцінюваних занять у IV модулі: 5 практичних занять.**

Для зарахування V модуля студенти мають одержати не менше 5 оцінок (це мінімальна кількість обов'язкових оцінок).

*Обов'язкові види робіт:*

- опрацювання питань з плану практичного заняття;
- опрацювання основних понять;
- опрацювання першоджерел;
- засвоєння знань з теми, яка виносилася на самостійне опрацювання.

*Види робіт на вибір:*

- виконання індивідуальних завдань

**Ліміт часу на виконання завдань для самостійної роботи за 4 модуль – 16 год.**

### ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

#### ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №10

#### **Тема. ВІТЧИЗНЯНІ ТЕОРІЇ ОСОБИСТОСТІ (Л.С. ВИГОТСЬКИЙ, С.Л. РУБІНШТЕЙН, О.М. ЛЕОНТЬЄВ)**

**Мета:** ознайомити студентів із загальнотеоретичними засадами вітчизняних теорій особистості.

**Професійна спрямованість:** розвинути вміння порівнювати підходи вчених до розуміння проблеми розвитку особистості.

*План:*

1. Культурно-історична теорія Л.С. Виготського.
2. Філософсько-психологічна концепція С.Л. Рубінштейна.
3. Теорія діяльності О.М.Леонтьєва.

<b>Основні поняття</b>	<i>активність, вчинок, діяльність, життєвий шлях, здібності, особистісний смисл, свідомість, смисл, суб'єкт, установка, особистість, структура особистості, мотивація особистості</i>
------------------------	---

#### **Завдання для самостійної роботи**

- опрацюйте теоретичні питання
- опрацюйте основні поняття
- Опрацюйте першоджерела:
- <i>Виготський Л.С.</i> Структура і динаміка віку // Заброцький М.М., Савиченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 150-155.
- <i>Рубінштейн С.Л.</i> Людина як суб'єкт життя // Заброцький М.М., Савиченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 157-162.
- <i>Леонтьєв О.М.</i> Про категорії предметної діяльності // Заброцький М.М., Савиченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 165-172.

- виконайте індивідуальне завдання:

Підберіть 6 цитат Л.С.Виготського або С.Л.Рубінштейна; ілюстрацію з художнього твору до кожної з зазначених цитат.

## Оцінювання

Види роботи	Максимально можлива кількість оцінок
Усна відповідь (обговорення теоретичних питань, першоджерел)	1 оцінка
Виконання індивідуального завдання	1 оцінка

## Література

### Основна література

1. Заброцький М.М., Савченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 149-187.
2. А.Н. Леонтьев и современная психология (Сборник статей памяти А.Н. Леонтьева) /Под ред. А.В. Запорожца и др. – М.: Изд-во МГУ, 1983. – 288 с.
3. Выготский Л.С. Собрание сочинений в шести томах. – М.: Педагогика, 1982 – 1984.
4. Ждан А.Н. История психологии: от античности к современности: Учебник для студентов психологических факультетов университетов. Изд. третье, исправленное. – М.: Педагогическое общество России, 2002. – 512 с.
5. Костюк Г.С. Избранные психологические труды. – М.: Педагогика, 1988. – 304 с.
6. Леонтьев А.Н. Избранные психологические произведения: В 2-х томах. – М.: Педагогика, 1988.
7. Платонов К.К. Структура и развитие личности. – М.: Наука, 1986. – 256 с.
8. Степанов С.С. Психология в лицах. – М.: Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2001. – 384с.

### Додаткова література

1. Психологія особистості: Словник-довідник / За редакцією П.П. Горностая, Т.М. Титаренко. – К.: Рута, 2001. – 320с.
2. Роменець В.А. Історія психології. – К.: Вища школа, 1978. – С.315-412.

### Контрольні питання і завдання:

1. Проаналізуйте розвиток особистості в культурно-історичній теорії Л.С. Виготського.
2. Охарактеризуйте структуру особистості в теорії С.Л. Рубінштейна.
3. Розкрийте суть основних понять в теорії діяльності О.М. Леонтьєва.

## ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №11

### Тема. ВІТЧИЗНЯНІ ТЕОРІЇ ОСОБИСТОСТІ (Г.С. КОСТЮК, Д.М. УЗНАДЗЕ, К.К. ПЛАТОНОВ)

**Мета:** ознайомити студентів із загальнотеоретичними засадами вітчизняних теорій особистості.

**Професійна спрямованість:** розвинути уміння порівнювати підходи вчених до розуміння проблеми розвитку особистості.

### План:

1. Г.С. Костюк і розвиток вітчизняної психології.
2. Теорія установки Д.М. Узнадзе.
3. Структура особистості К.К.Платонова.

<b>Основні поняття</b>	<i>Особистість, становлення особистості, мотивація особистості, чинники психічного розвитку, установка, об'єктивація, структура особистості</i>
------------------------	---

### Завдання для самостійної роботи

- опрацюйте теоретичні питання
- опрацюйте основні поняття
- Опрацюйте першоджерело
- <i>Узнадзе Д.Н.</i> Психологія установки // Заброцький М.М., Савиченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 175-182.
- <i>Платонов К.К.</i> Концепція динамічної функціональної структури особистості // Заброцький М.М., Савиченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 183-187.
- виконайте індивідуальне завдання: Підберіть 6 цитат Г.С. Костюка; ілюстрацію з художнього твору до кожної з зазначених цитат.

### Оцінювання

Види роботи	Максимально можлива кількість оцінок
Усна відповідь (обговорення теоретичних питань, першоджерел)	1 оцінка
Виконання індивідуального завдання	1 оцінка

### Література

#### Основна література

1. Заброцький М.М., Савченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 149-187.
2. А.Н. Леонтьев и современная психология (Сборник статей памяти А.Н. Леонтьева) /Под ред. А.В. Запорожца и др. – М.: Изд-во МГУ, 1983. – 288 с.
3. Выготский Л.С. Собрание сочинений в шести томах. – М.: Педагогика, 1982 – 1984.
4. Ждан А.Н. История психологии: от античности к современности: Учебник для студентов психологических факультетов университетов. Изд. третье, исправленное. – М.: Педагогическое общество России, 2002. – 512 с.
5. Костюк Г.С. Избранные психологические труды. – М.: Педагогика, 1988. – 304 с.
6. Леонтьев А.Н. Избранные психологические произведения: В 2-х томах. – М.: Педагогика, 1988.
7. Платонов К.К. Структура и развитие личности. – М.: Наука, 1986. – 256 с.
8. Степанов С.С. Психология в лицах. – М.: Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2001. – 384с.

#### Додаткова література

1. Психологія особистості: Словник-довідник / За редакцією П.П. Горностая, Т.М. Титаренко. – К.: Рута, 2001. – 320с.
2. Роменець В.А. Історія психології. – К.: Вища школа, 1978. – С.315-412.

#### Контрольні питання і завдання:

1. Проаналізуйте рушійні сили психічного розвитку особистості за Г.С. Костюком.
2. Охарактеризуйте поняття установки та типи установок в теорії Д.М. Узнадзе.
3. Проаналізуйте компоненти структури особистості за К.К.Платоновим.



## Тема. ПСИХОЛОГІЧНІ ШКОЛИ

**Мета:** ознайомити студентів із напрямками наукової діяльності різних психологічних шкіл.

**Професійна спрямованість:** розвинути уміння порівнювати підходи вчених до розуміння проблеми розвитку особистості в межах різних психологічних шкіл.

*План:*

1. Наукові школи у психології.
2. Біхевіористичні теорії особистості.
3. Гештальтпсихологія.
4. Дослідження школи К.Левіна.
5. Вюрцбурзька психологічна школа.
6. Женевська школа психології.
7. Наукові традиції у вітчизняній психології.

<b>Основні поняття</b>	<i>біхевіоризм, гештальтпсихологія, гештальттерапія, наукова школа</i>
------------------------	--

### Завдання для самостійної роботи

- опрацюйте теоретичні питання
- опрацюйте основні поняття

Опрацюйте першоджерело:

- *Перлз Ф.* Гештальтпсихологія // Заброцький М.М., Савченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 190-192.

- виконайте індивідуальне завдання:  
зробіть порівняльну характеристику психологічних шкіл у схемах і таблицях.

### Оцінювання

Види роботи	Максимально можлива кількість оцінок
Усна відповідь (обговорення теоретичних питань, першоджерел)	2 оцінки
Виконання індивідуального завдання	1 оцінка

### Література

#### Основна література

1. Заброцький М.М., Савченко О.М., Тичина І.М. Психологія особистості: навчальний посібник. – Житомир, 2005. – С. 188-193.
2. Ждан А.Н. История психологии: от античности к современности: Учебник для студентов психологических факультетов университетов. Изд. третье, исправленное. – М.: Педагогическое общество России, 2002. – 512 с.
3. Роменець В.А. Історія психології. – К.: Вища школа, 1978.
4. Рубинштейн С.Л.: очерки, воспоминание, материалы. – М.: Наука, 1989. – 440 с.
5. Степанов С.С. Психология в лицах. – М.: Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2001. – 384с.

#### Додаткова література

1. Леонтьев А.Н. и современная психология (Сборник статей памяти А.Н. Леонтьева) /Под ред. А.В. Запорожца и др. – М.: Изд-во МГУ, 1983. – 288 с.
2. Психологія особистості: Словник-довідник / За редакцією П.П. Горностая, Т.М.

Титаренко. – К.: Рута, 2001. – 320с.

3. Ярошевский М.Г. Психология в XX ст. Теоретические проблемы развития психологической науки. – М.: Политиздат, 1971. – 368с.

*Контрольні питання і завдання:*

1. Виділіть типи наукових шкіл.
2. Проаналізуйте суттєві ознаки наукових шкіл.
3. Проаналізуйте типи учнів наукової школи.
4. Зробіть порівняльну характеристику психологічних шкіл у схемах і таблицях.

*На самостійне опрацювання*

### **Тема. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ВІТЧИЗНЯНИХ ТА ЗАРУБІЖНИХ ТЕОРІЙ ОСОБИСТОСТІ**

**Мета:** ознайомити студентів із особливостями порівняльного аналізу вітчизняних та зарубіжних теорій особистості.

**Професійна спрямованість:** розвинути вміння порівняльного аналізу вітчизняних та зарубіжних теорій особистості.

*План:*

1. Аналіз уявлень персоністів про ядро особистості.
2. Теоретичний аналіз підходів до периферії особистості.
3. Аналіз розбіжностей у теоріях особистості в поглядах на психологічні феномени та у визначенні понять.

<b>Основні поняття</b>	<i>ядро особистості, периферія особистості</i>
------------------------	--

#### **Завдання для самостійної роботи**

- опрацюйте теоретичні питання
- опрацюйте основні поняття

За матеріалами посібника „Психологія особистості” складіть порівняльну характеристику окремих теорій особистості за схемою:

Автор теорії	Назва теорії	Ядро особистості	Периферія особистості	Розвиток особистості
<b>З. Фройд</b>				
<b>А. Адлер</b>				
<b>К. Роджерс</b>				
<b>А. Маслоу</b>				
<b>Дж. Келлі</b>				
<b>Г. Олпорт</b>				

- виконайте індивідуальне завдання:  
складіть порівняльну характеристику понятійного апарату вивчених теорій особистості

#### **Оцінювання**

Види роботи	Максимально можлива кількість оцінок
Усна відповідь (обговорення теоретичних питань, порівняльної характеристики окремих теорій особистості)	1 оцінка

## Література

### *Основна література*

1. Ждан А.Н. История психологии: от античности к современности: Учебник для студентов психологических факультетов университетов. Изд. третье, исправленное. – М.: Педагогическое общество России, 2002. – 512 с.
2. Мадди Сальваторе Р. Теории личности: сравнительный анализ / Пер. с англ. – СПб.: Издательство «Речь», 2002. – 539 с.
3. Психологія особистості: Словник-довідник / За редакцією П.П. Горностая, Т.М. Титаренко. – К.: Рута, 2001. – 320с.
4. Первин Л., Джон О. Психология личности: Теория и исследования / Пер. с англ. М.С. Жамкочьян под ред. В.С.Магуна – М.: Аспект Пресс, 2000. – 607 с.

### *Додаткова література*

1. Роменец В.А. Історія психології. – К.: Вища школа, 1978. – 650 с.
2. Ярошевский М.Г. Психология в XX ст. Теоретические проблемы развития психологической науки. – М.: Политиздат, 1971. – 368с.

### *Контрольні питання і завдання:*

1. Охарактеризуйте уявлення персонологів про ядро та периферію особистості.
2. Зробіть порівняльний аналіз характеристик ядра особистості у вітчизняних та зарубіжних теоріях.
3. Зробіть порівняльний аналіз характеристик периферії особистості в різних наукових підходах (психоаналітичний, гуманістичний, когнітивний).

## ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ТЕОРІЙ, РОЗРОБЛЕНИХ ВІТЧИЗНЯНИМИ ВЧЕНИМИ

1. Визначити критерії порівняльного аналізу теорій особистості.
2. Побудувати схему порівняльного аналізу теорій особистості.
3. Здійснити порівняльний аналіз теорій особистості, розроблених Л.С. Виготським, С.Л. Рубінштейном, О.М. Лентьєвим, Г.С. Костюком, Д.М. Узнадзе, К.К. Платоновим.

<b>Основні поняття</b>	<i>ядро особистості, прифєрія особистості.</i>
<b>Індивідуальне завдання</b>	складіть порівняльну характеристику понятійного апарату вивчених теорій особистості

<b>Оцінювання</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>пройти перевірку рівня засвоєння знань з теми, яка виносилася на самостійне опрацювання, на індивідуальній консультації у викладача</li> </ul>	1 оцінка

## Література

### Основна література

1. Психологія особистості: Словник-довідник / За редакцією П.П. Горностая, Т.М. Титаренко. – К.: Рута, 2001. – 320с.
2. Первин Л., Джон О. Психологія личности: Теория и исследования / Пер. с англ. М.С. Жамкочян под ред. В.С.Магуна – М.: Аспект Пресс, 2000. – 607 с.
3. Фрейджер Р., Фрейдимен Д. Личность: теории, эксперименты, упражнения. – СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – С. 19-32.
4. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. – СПб.: Изд-во "Питер", 2000. – С. 19-55.

## ЗАВДАННЯ ДО АУДИТОРНОЇ ПІДСУМКОВОЇ МОДУЛЬНОЇ РОБОТИ № 2

*Умовою допуску до ПМР є проходження перевірки рівня засвоєння знань з теми, яка виносилася на самостійне опрацювання.*

**I. Тестові завдання.** Максимальна кількість балів – 40.

**II. Теоретичні питання** (ті, які розглядалися протягом вивчення тем III та IV модуля). Максимальна кількість балів – 60.

## ВИМОГИ ДО ЕКЗАМЕНУ

**Семестровий контроль** проводиться у формі **екзамену**. Підсумкова оцінка за навчальну дисципліну виставляється як *середнє арифметичне балів* за модульний контроль та балів, які студент отримав за написання екзаменаційної роботи (відповідно до *Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу в Житомирському державному університеті імені Івана Франка від 25.04.2014 р.*).

### **I. Виконання обов'язкових завдань під час модульного контролю:**

1. Володіння теоретичним матеріалом з тем курсу.
2. Виконання всіх обов'язкових завдань, передбачених робочою програмою та інструктивно-методичними матеріалами.
3. Засвоєння знань з тем, які виносилися на самостійне опрацювання, на індивідуальній консультації у викладача.

### **Варіанти отримання студентом оцінки за модульний контроль:**

*Якщо кількість оцінок, отриманих на заняттях в межах модулів більше або дорівнює мінімальній обов'язковій кількості:*

**Оцінка за модульний контроль =  $(M + \text{ПМР})/2$ ,**

де M – середнє арифметичне оцінок, отриманих протягом вивчення 1,4 та 5 модулів;

ПМР – підсумкова оцінка за **аудиторні** модульні роботи

*Якщо кількість оцінок, отриманих на заняттях менше мінімальної обов'язкової кількості (або відсутня оцінка з одного з обов'язкових видів робіт):*

**Оцінка за модульний контроль =** підсумковій оцінці за **аудиторні** модульні роботи.

### **II. Написання екзаменаційної роботи.**

1. Володіти теоретичним матеріалом з тем курсу.
2. Виконати всі обов'язкові завдання, передбачені робочою програмою та інструктивно-методичними матеріалами.
3. Пройти перевірку рівня засвоєння знань з тем, які виносилися на самостійне опрацювання, на індивідуальній консультації у викладача.

### **Структура екзаменаційного білету**

Заліковий білет включає **три види** завдань.

#### **I. Тестове завдання** (максимальна кількість балів - 20).

Приклад тестового завдання:

*Набута потреба людини отримати прийняття, повагу та любов від значимих людей зі свого оточення (за К. Роджерсом) – це:*

- а) зумовлена позитивна увага;
- б) потреба в позитивній увазі;
- в) безумовна позитивна увага;
- г) тенденція актуалізації.

#### **II. Теоретичне питання** (максимальна кількість балів - 30).

#### **III. Професійно-орієнтоване завдання** (50 балів).

## ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Загальні характеристики теорій особистості.
2. Компоненти теорій особистості.
3. Критерії оцінки теорій особистості.
4. Основні положення, що стосуються природи людини.
5. Структура опису теорій особистості.
6. Основні поняття теорії З. Фрейда.
7. Рівні свідомості та структура особистості.
8. Розвиток особистості у психоаналітичній теорії.
9. Оцінка і критика теорії особистості З.Фрейда. Індивідуальна психологія А. Адлера.
10. Аналітична психологія К. Юнга.
11. Гуманістичний психоаналіз Е. Фромма.
12. Соціокультурна теорія особистості К. Хорні.
13. Дитячий психоаналіз у роботах А. Фрейд.
14. Епігенетична теорія Е. Еріксона.
15. Феноменологічна теорія особистості К. Роджерса.
16. Психодрама. Я. Морено.
17. Теорія самоактуалізації А. Маслоу.
18. Логотерапія В. Франкла.
19. Когнітивна теорія особистості. Теорія особистісних конструктів Дж. Келлі.
20. Соціально-когнітивна теорія особистості А. Бандури.
21. Теорія соціального навчання Дж. Роттера.
22. Теорія „поля” К. Левіна .
23. Теорія когнітивного дисонансу Л. Фестінгера.
24. Структурна теорія рис особистості. Р. Кеттелла.
25. Теорія типів особистості Г. Айзенка
26. Г. Олпорт і психологія індивідуальності.
27. Культурно-історична теорія Л.С. Виготського.
28. Філософсько-психологічна концепція С.Л. Рубінштейна.
29. Теорія діяльності О.М.Леонтьєва.
30. Г.С. Костюк і розвиток вітчизняної психології.
31. Теорія установки Д.М. Узнадзе.
32. Структура особистості К.К.Платонова. Біхевіористичні теорії особистості.
33. Гештальтпсихологія.
34. Дослідження школи К.Левіна.
35. Вюрцбурзька психологічна школа.
36. Женевська школа психології.
37. Наукові традиції у вітчизняній психології.

# КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ З КУРСУ «ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ»

Рівень	Бали за 100-бальною системою	Критерії оцінювання відповіді	
		Теоретичні знання	Вміння
Початковий рівень знань «2» (рецептивно-продуктивний)	0-25 балів	Студент за допомогою викладача розпізнає визначення основних термінів на побутовому рівні, однослівно („так” чи „ні”) відповідає на конкретні запитання.	Студент намагається відповідати, однак потребує постійної консультації та контролю з боку викладача. За допомогою викладача намагається пояснити з наукової точки зору явища оточуючої дійсності.
	26-49 балів	Студент за допомогою викладача однослівно відповідає на запитання, відтворює незначну частку питання в тому вигляді і в тій послідовності, у якій воно було розглянуте на лекції або консультації.	Студент вміє при постійному контролі і допомозі викладача визначити тему, до якої стосується наведений приклад прояву психічної діяльності особистості.
	50-59 балів	Студент з помилками характеризує окремі поняття та явища загальної психології. Володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	Студент вміє при постійному контролі і допомозі викладача визначити тему та основні поняття, що пояснюють описане явище.
Середній рівень знань «3» (репродуктивний)	60-65 балів	Студент володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на продуктивному рівні: за допомогою викладача відтворює словами, близькими до тексту лекції, визначення основних термінів, принципів; частково відтворює текст підручника; у процесі відповіді допускає окремі відозміни навчальної інформації; ілюструє відповіді прикладами, що були наведені на консультації.	Студент вміє з допомогою викладача визначити тему та основні поняття, що пояснюють описане явище та навести приклади методів та методик для його дослідження.
	66-70 балів	Студент за допомогою викладача дає правильне визначення окремих понять з області загальної психології; словесно описує явища та закономірності психічної діяльності людини, вказує на деякі їх властивості; відтворює всю тему або її основну частину, ілюструючи відповідь власними прикладами.	Студент вміє правильно перевести приклади психічної діяльності з „побутової” мови на мову наукових понять та термінів, визначити тему, основні поняття та закономірності, що пояснюють описане явище, підібрати декватні методи для його

Рівень	Бали за 100-бальною системою	Критерії оцінювання відповіді	
		Теоретичні знання	Вміння
			дослідження та описати їх результати.
	<b>71-73 балів</b>	Студент за допомогою викладача свідомо відтворює тему лекції, ілюструючи її власними прикладами; розкриває суть загальнопсихологічних процесів та явищ, допускаючи у відповідях незначні неточності; намагається співвіднести окремі психодіагностичні методики з їх груповими характеристиками; намагається застосувати окремі прийоми логічного мислення (порівняння, аналіз, висновок).	Студент вміє правильно перевести приклади психічної діяльності з „побутової” мови на мову наукових понять та термінів, визначити тему, основні поняття та закономірності, що пояснюють описане явище, підібрати декватні методи для його дослідження зробити якісний аналіз результатів дослідження та частково узагальнити результати.
<i>Достатній рівень знань «4» (конструктивно-варіативний)</i>	<b>74-80 балів</b>	Студент без помилок відтворює зміст питання, наводячи власні приклади; правильно розкриває суть психодіагностичних понять.	Студент здатний дати психологічне пояснення прикладам загально-психологічних процесів та явищ, підібрати методи та провести дослідження, описати отримані результати. Самостійно навести приклади схожих явищ та дати їм узагальнююче пояснення.
	<b>81-85 балів</b>	Студент володіє навчальною інформацією, вміє зіставляти, узагальнювати та систематизувати інформацію під керівництвом викладача; аргументовано відповідає на поставлені запитання і намагається відстояти свою точку зору.	Студент здатний дати психологічне пояснення прикладам загально-психологічних процесів та явищ, підібрати методи та провести дослідження, описати отримані результати. Самостійно навести приклади схожих явищ та дати їм узагальнююче пояснення. При потребі звертаючись до викладача може визначити окремі шляхи корекції або розвитку описаного явища.
	<b>86-90 балів</b>	Студент вільно володіє вивченим обсягом навчального матеріалу, наводить аргументи на підтвердження своїх думок,	Студент здатний дати психологічне пояснення прикладам загально-психологічних процесів та



Рівень	Бали за 100-бальною системою	Критерії оцінювання відповіді	
		Теоретичні знання	Вміння
		використовуючи матеріали власних спостережень та проведених досліджень; може за допомогою викладача відповідати на питання, що потребують знання кількох тем.	явищ, підібрати методи та провести дослідження, описати отримані результати. Самостійно навести приклади схожих явищ та дати їм узагальнююче пояснення. При потребі звертаючись до викладача може визначити окремі шляхи корекції або розвитку описаного явища. При виконанні завдання може поєднувати знання з кількох тем.
високий рівень знань «5» (творчий)	90-93 балів	Студент вільно володіє темою, має ґрунтовні психологічні знання; вільно відповідає на запитання, що потребують знання кількох тем; оцінює окремі нові факти, явища; судження логічні й достатньо обґрунтовані; узагальнює і систематизує матеріал у межах навчальної теми; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності.	Студент виявляє початкові творчі здібності: уміє працювати зі спеціальною літературою (наукові журнали тощо); знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, які поставив викладач, свою відповідь ілюструє схемами, прикладами з життя; проводить самоперевірку виконаної роботи; може з неповним обґрунтуванням пояснити виконання завдань підвищеного (комбінованого) рівня.
	94-97 балів	Студент вільно висловлює власні думки, визначає програму особистої пізнавальної діяльності, самостійно оцінює різноманітні психодіагностичні дослідження, висловлюючи особисту позицію щодо них; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності.	Використовує набуті знання в нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує особисту життєву позицію, узгоджуючи її з загальнолюдськими цінностями.

Рівень	Бали за 100-бальною системою	Критерії оцінювання відповіді	
		Теоретичні знання	Вміння
	<b>98-100 балів</b>	Студент виявляє особливі творчі здібності, глибоко розуміє суть психічних процесів та явищ; подає ідеї згідно з вивченим матеріалом, робить творчо обґрунтовані висновки; вміє аналізувати і систематизувати матеріали власних досліджень; визначає порядок особистої навчальної діяльності, самостійно оцінює її результати. Активно займається науково-дослідною роботою.	Студент самостійно розвиває власні обдарування і нахили, вміє самостійно здобувати знання, формулювати психологічну проблему і визначати шляхи її розв'язання; вести дискусію з конкретного питання; проводити дослідження високої складності.

## КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ АМКР ТА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Вид завдання	Оцінка	Вимоги до знань та умінь студентів
<b>Тестове</b>	1 бал	Правильна відповідь на тестове завдання.
	0 балів	Неправильна відповідь на тестове завдання.
<i>Максимальна кількість балів</i>	20 балів	
<b>Теоретичне</b>	0-9 балів	Несвідоме, механічне відтворення матеріалу зі значними помилками та прогалинами; судження необґрунтовані; недостатньо проявляється самостійність мислення. Відповідь містить стилістичні та граматичні помилки.
	10-16 балів	Свідоме відтворення матеріалу з незначними помилками; дещо порушено логічність та послідовність викладу; недостатньо проявляється самостійність мислення. Відповідь стилістично правильна, містить незначні граматичні помилки.
	17-23 бали	Свідоме і повне відтворення матеріалу з деякими неточностями у другорядному матеріалі; виклад матеріалу достатньо обґрунтований, дещо порушено послідовність викладу. Відповідь стилістично та граматично правильна.
	24-30 балів	Виклад матеріалу глибоко обґрунтований, логічний, переконливий. Відповідь містить власні приклади, що свідчить про творче застосування матеріалу. Відповідь стилістично та граматично правильна.
<i>Максимальна кількість балів</i>	30 балів	
<b>Професійно-орієнтоване</b>	50-46 балів	<ul style="list-style-type: none"> <li>• відповідь повна і структурована</li> <li>• виконання практичного завдання теоретично обґрунтоване</li> <li>• відповідь містить власні приклади студента</li> <li>• відповідь має вступну, основну частину та висновки</li> <li>• список літератури правильно оформлений</li> </ul>
	45-38 бали	<ul style="list-style-type: none"> <li>• відповідь повна і структурована</li> <li>• виконання практичного завдання теоретично обґрунтоване</li> <li>• відповідь містить власні приклади студента</li> <li>• відповідь має вступну, основну частину та висновки</li> <li>• список літератури правильно оформлений</li> </ul>
	30-37 балів	<ul style="list-style-type: none"> <li>• відповідь має певні неточності, але в цілому представлена інформація достатньо вичерпна</li> <li>• практичне завдання виконане без теоретичного обґрунтування</li> <li>• власні приклади студента відсутні або недостатньо обґрунтовані</li> </ul>
<i>Максимальна кількість балів</i>	50 балів	
<b>Всього</b>	100 балів	